

3 - 52a

1533. Προικοσύμφωνον ἐν Νάξῳ, δι' οὗ προικοδοτεῖται καὶ ὁ υἱὸς ὑπὸ τῆς μητρὸς του, ἐν 248a.

4 - 57a

1549. Σύμβασις μαθητείας ἐν Κρήτῃ παρὰ κουρεῖ καὶ ἱατρῷ «τζιροῖκο» (χειρουργῷ), ἐν 200β, σ. 16 - 17.

«Ὁμολογῶ ἐγὼ Μ. Ντ. καλόγερος . . . κατοικοῦμενος ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἁγίου Γεωργίου . . . ὅτι ὁμπλιγκάρῳ τὸν υἱόν μου τὸν Α., οὗτος ἔναι πρεζέντες καὶ κοτέντος, νᾶναι μαθητὴς μετὰ σένα τὸν μαῖστρο Κ. Μ. τὸν παρμπέρη καὶ ἱατρὸν τζιροῖκον ἀπὸ δὰ καὶ εἰς χρόνους πρώτους, ἐρχόμενος ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκεσαι, εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς πέλαγος, μετὰ σένα εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ εἰς θελήματά σου καλὰ ἔμπιστεμένος, ἀπιβούλευτος καὶ ἄκλεφτος ὑπὲρ τῶν παραδομένων του πραγμάτων νᾶμεθαν καὶ οἱ οὗο ἀτιμολογήτες σου καὶ ἐσὺ νὰ ταγοποτίζης αὐτὸν καὶ καλλικιώνης καὶ ἐνδύνειν κατὰ τὴν κοντετζιόν σου καὶ νὰ τόνε μαθάνης τὴν τέχνην σου εἰς ὅ,τι κατέχεις νὰ τὸν ἔχης μαθημένον ἕως τὸ κομπλιμέντον τῶν λεγομένων χρόνων πεντε καὶ τότε νὰ τοῦ δίδῃς καὶ ὅλα τὰ σύνεργα τῆς τέχνης σου κατὰ τὴν ὁζάντζαν (= συνήθειαν) καὶ ὅταν σοῦ μισεύση, νὰ τὸν παίρνης μὲ τὸν καρβαλέρου ἀπ' ὅπου ὑπάγει καὶ νὰ πέφτωμεν καὶ εἰς τὴν κατωγραμμένην πένα καὶ πάλιν κάμνοντας καλὰ αὐτὸς καὶ ἐσὺ δὲν τοῦ ἀτεντάρης (= ἐκτελέσης) νὰ πέφτης ἐσὺ εἰς τὴν κατωγραμμένην πένα καὶ νὰ σκοδέρνη (= εἰσπράττη) καὶ πάλιν τὸ ἀνωγραμμένον δίκαιόν του ἀπὸ σένα διὰ τοῦ γαστάλδου, βάνοντας καὶ διὰ πένα ὑπέρπυρα ν' διὰ τὰ φουσᾶτα τῆς αὐθεντίας μας καὶ ἡ γραφὴ αὕτη εἰς τὴν δύναμίν της. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐγὼ ὁ ρηθεὶς Κ. Μ. πρεζέντες καὶ κοτέντος εἰς ὅλα τὰ ἄνωθεν. μάρτυρες . . .». Σημ. Αὐτόθι (σ. 14 - 17) καὶ ἄλλαι τέσσαρες συμβάσεις μαθητείας τῶν ἐτῶν 1538 - 1549, τῆς περιοχῆς Ἐξώπορτα τοῦ Χανδάκου τῆς Κρήτης ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ συμβολαιογράφου Ἡρακλείου Κρήτης Μιχαὴλ Μαρά. Ἐπίσης ἐν 246γ, σ. 289 - 291 τρία ἄλλα σχετικὰ συμφωνητικὰ μαθητείας τῶν ἐτῶν 1538 καὶ 1564 τοῦ αὐτοῦ νοταρίου, τῆς αὐτῆς περιοχῆς.

5 - 57β

1551. Σύμβασις μεταξὺ διδασκάλου καὶ πατρὸς μαθητοῦ, ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης, ἐνώπιον νοταρίου Μιχ. Μαρά, ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου, ἐν 246γ, σ. 254.

Ὁ διδάσκαλος «τοῦ λογαριασμοῦ καὶ τοῦ καδέρονου... ὀπλιγάζεται... νὰ μαθητεύσω τὸν υἱόν σου τὸν Νικόλαν, ἥγουν νὰ γράφῃ φράγκικα γράμματα μαρκαταντέζικα (= ἐμπορικὰ) καὶ νὰ διαβάζῃ καὶ τὰ πιτάκια ὁποῦ ἐπιάσῃ καὶ τὸν ἄμπακον (= ἀριθμητικὴν) τῆς πραγματείας σοφιτζιέντε (= ἱκανῶς) καὶ τὸ καδέρνο τῆς σπετζηλιτᾶς (= εἰδικότητος), ντόπιο (= διπλογραφία) μὲ τὸ τζορνάλε (= ἡμερολόγιον), νὰ τὰ μπαλαντζάρῃ (= ἰσοζυγίζῃ) καὶ ρεαφιτάρῃ (= μεταφέρῃ) εἰς λίμπρο καινούργιο». Ἡ ἀμοιβὴ ὠρίσθη εἰς 3 τζεκίνια βενέτικα χρυσᾶ, εἰς τρεῖς δόσεις.

Πρβλ. αὐτόθι, σ. 288, 289 καὶ 291 τρεῖς ἄλλας συμφωνίας μαθητείας τσαγγάρῃ, μουράρου (= κτίστου) καὶ ἱατροῦ τζηρόικου (= χειρουργοῦ) τῶν ἐτῶν 1538 καὶ 1564 τοῦ ἰδίου νοταρίου.

6 - 59a

1555. — Διαθήκη ἐνώπιον νοταρίου, ἐν τῷ χωρίῳ Τυλισσὸς τοῦ Ρεθύμνου Κρήτης, δι' ἧς ὁ ἡγούμενος τῆς Κερᾶς Καβαλλαρέας Κ. Γ. κληροδοτεῖ τὴν Μονὴν ταύτην μετὰ πάντων τῶν ὑπαρχόντων τῆς εἰς τὴν Μονὴν Διονυσίου (᾽Αθω), ὀρίζων τὸν τρόπον καθ' ὃν αὕτη θὰ διοικῇται,

ἐν 262a, σ. 291, ἀριθ. 97.

7 - 59b

1559. Σύμβασις τοῦ νοταρίου Πέτρου Καστροφύλακος, ἀπὸ 9 Μαρτίου, περὶ ἀναλήψεως θεραπείας ἀσθενοῦς, ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης,

ἐν 246γ, σ. 231 - 232.

Διὰ τῆς συμβάσεως ὁ «μισερ Ἀντώνιος Ζερβός, ἀρωματάριος», ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν «μὲ τὴν βοήθεια τοῦ θεοῦ καὶ μὲ τὰ ρημέντα του καὶ φαντίγαις (= κόους) τὲς ἐδικές του» νὰ θεραπεύσῃ τὸν ἀντισυμβαλλόμενον, «ἀπὸ ἀστένειας εἰς τὰ χέρια καὶ εἰς τὰ ποδάρια», ἐναντι ἀμοιβῆς δουκάτων χρυσῶν τζεκινίων ἑξ, ἑξ ὧν τὰ δύο προκατεβλήθησαν τὰ δὲ ἄλλα τέσσαρα ἐδόθησαν εἰς παρακαταθήκην. Προθεσμία διὰ τὴν θεραπείαν 40 ἡμέραι. Ἐν περιπτώσει μὴ θεραπείας, θὰ κρατήσῃ ὁ ἱατρὸς μόνον τὰ δύο τζεκίνια, τὰ δὲ ἄλλα τέσσαρα θὰ ἐπιστραφοῦν εἰς τὸν ἀσθενῆ.

8 - 69a

1568. Κατὰ Μάρτιον ἐξεδόθη φερμάνιον τοῦ σ. Σελήμ Β', δι' οὗ ἀπηγορεύετο ἡ ἐγκατάστασις μουσουλμάνων, στρατιωτῶν ἢ ἰδιωτῶν, ἐν Νάξῳ,

ἐν 27, τ. Γ' (1968), σ. 240.